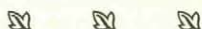

terrein kan ons hier helpen. Daarvoor is bestendigheid nodig, zowel van terrein als van waarnemers. Die van het terrein kan verkregen worden in de natuurmonumenten en de studieparken (zoals Thijssse's Hof), die van de waarnemers door het formeeren van speciale studieclubs in het kader van de Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging, de Nederlandsche Jeugdbond voor natuurstudie en dergelijke corporaties, de „zuiver wetenschappelijke” vereenigingen niet te vergeten. Wordt er ook een „tweede ronde” gegeven in Meydel?

JAC. P. TH.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Belangrijke watervogels op Voorne. De drie meren, welke Natuurmonumenten op Voorne bezit, geven ieder jaar, en zulks veelal afhangende van den waterstand, min of meer bijzondere watervogels te zien. Twee meren, Het Breede Water en het Quackjes Water, zijn midden in de duinen gelegen en resp. ± 60 en ± 20 ha groot. Het derde meer is het meertje De Waal, liggende in de Strypepolder, betrekkelijk vlak tegen het dorp Rockanje aan en is bekend om zijn bodem-flora- en fauna-onderzoek door verschillende geleerden, bij het gewone publiek bekend door den strijd of de modder al dan niet radiumhoudend is. In het meertje De Waal treft men, behalve de gewone watervogels, het woudaapje aan, ten minste indien de waterstand al het rietland niet doet opdrogen. Dit jaar was alles droog en was slechts een betrekkelijk kleine plek open water tusschen het totaal uitgedroogde rietland. In de andere twee meren, welke gelegen zijn te midden van zwaar met liguster, duindoorn, waterwilgen en andere duinheesters begroeide duinen, treft men, naast de zeer veel voorkomende en zeer veel broedende zomertaling (de wintertaling broedt gewoonlijk slechts in kleine getale) gewone wilde eend en slobbeend, elk jaar andere min of meer bijzondere eendsoorten broedend of met jongen aan. Eenige jaren geleden broedden er in het Breede Water pijlstaarten en smienten, die verleden jaar en dit jaar niet als broedvogels voorkwamen. Verleden jaar broedden er een paar krak-eenden, dit jaar kan als bijzonderheid gemeld worden het broeden van een 8-tal koppels tafel-eenden en een 7-tal koppels kuifeenden. In de duinen zelf broeden jaarlijks honderden berg-eenden, dusdanig veel dat een leek geneigd zou zijn over duizenden te spreken. De watersnippen treft men in het broedseizoen overal in de duinen aan, somtijds broedend, in de meeste gevallen echter vindt men het nest in de dichte begroeiing niet. (Het nest van de watersnip is niet gemakkelijk te vinden). Ook is de laatste jaren een houtsnip broedend waargenomen, hoewel deze vogel eigenlijk niet als watervogel te rangschikken is.

Deze drie meren van Natuurmonumenten, welke een 5-tal km van elkaar liggen, bieden gezamenlijk een prachtige broedgelegenheid en standplaats voor de watervogels. Men ziet dan ook de vogels van het eene meer naar het andere trekken. Duidelijk ziet men de trekrichting. Zwanen, op het Quackjeswater uitgebroed (achterblijvers van den strengen winter 1928-1929) vliegen van het eene meer naar het andere. Soms ziet men in het Breede Water 2 zwanen, soms ziet men er 7 of 8. In den trektijd kan dit aantal tot 30, 40 of 50 oploopen. Terwijl de naburige eilanden steeds door ganzen bezocht worden en nimmer door zwanen, is het op het eiland Voorne juist omgekeerd. Ganzen komen er nimmer. Zwanen altijd. De zwanen, die er thuis hooren, zijn de wilde exemplaren van de *Cygnus Olor*; de zwanen, die op den trek de duinmeren bezoeken, zijn de drie bekende zwaansoorten. Het is een prachtig gezicht indien men midden in den zomer deze reuze-vogels van het eene meer naar het andere ziet vliegen. Zij vliegen laag over de duinen heen. Iedereen op het eiland kent ze. Gelukkig dat de jacht op deze prachtvogels gesloten is.

Welke bijzonderheden zullen de volgende jaren de drie meren aan watervogels te zien geven?
Rotterdam, Augustus 1938.

J. VAN HOEY SMITH.

Vogelbescherming. In „Natuschutz”, 1938, No. 2 trof mij een artikel over den bouw van een nieuwen watertoren voor de stad Ludwigsburg. Op aandringen van een vogelvriend zijn op de zuid- en zuidoostzijde van den toren in de ommanteling van baksteen 4 nestruimten voor kerkuilen en steenuilen, 13 broednissen voor torenvalken en kauwtjes en 35 nestgaten voor gier, zwaluwen en andere kleine vogels aangebracht. Reeds in het eerste bedrijfsjaar (1937) maakten 3 paar torenvalken, 6 paar kauwtjes, 1 paar steenuiltjes, 1 paar kerkuilen en eenige gierzwaluwen van deze nestgelegenheden gebruik.

Den Haag, Juli '38.

J. E. CARRIERE.

Europeesche Kanarie in Arnhem. Sinds ± 10 dagen komt bij ons in een vogelhuisje

in een stadstuin, welke over het algemeen vrij vogelrijk is, een opvallend makke vogel, welke ik aan de hand van „Het Vogelboekje”, „Name this Bird by E. F. Daglish” en „Die heimischen Singvogel, St. Stelle Naturdenkmalpflege”, niet anders kan determineren dan als ♀ *Europaeische Kanarie* (*Serinus Canarius germanicus*) wat de habitus betreft. Het eenige geluid dat ik hoorde is een wat klagend „twiet”, het einde ervan in toon stijgend.

De aanwezigheid hier en de makheid, zij is tot 75-50 cm te benaderen, zonder voorzorgen, zijn echter naar mij lijkt niet in overeenstemming met de zeldzaamheid en de wildheid van de *Europaeische Kanarie*.

Is het nu mogelijk, dat het een verwilderde, eventueel gekruiste gewone kanarie is, en zoo ja, wat is dan eigenlijk het verschil met *Europaeische kanarie*? Ik hoop, dat U mij hierover nader uitsluitsel zult willen geven.

Verder kan ik nog mededeelen, dat de *Middelste Zaagbek*, waarover ik U het vorig jaar schreef, nog steeds op den Rijn bij den IJsselkop voorkomt, echter nu nog maar 1 ♀.

Arnhem, 20 Juli '38.

J. A. NIEMEIJER.

Het is heel goed mogelijk, dat uw vogel de *Europaeische Kanarie* was. Dit diertje is tegenwoordig minder zeldzaam, dan men wel meent en waar hij eenmaal voorkomt in het geheel niet schuw. In Weenen vond ik deze kanarie al aardig op weg, om een stadsvogel te worden. Onze kooi-kanaries zijn zoo uiteenlopend van bouw en kleur, dat er licht eens een precies op de *Europaeische kanarie* zou kunnen lijken (zelfde *soort*, maar ander *ras*). In den regel zijn ze grooter.

Van de sijsjes onderscheidt zich de wilde kanarie door zijn korteren dikken snavel en het mannetje heeft geen zwart op den kop.

Ik heb deze kanarie al eenige jaren geleden gezien aan De Steeg en bij Winterswijk. Willen onze lezers ook nog eens extra uitkijken?

JAC. P. TH.

Een Vinkenschandaal. In het verslag over de jaren 1936 en 1937 van Covavo vinden wij het volgende:

„In de dorpen en gehuchten der mijnstreek ziet men in voorjaar en zomer overal de geblindeerde kooitjes tegen de muren der huizen hangen: vier, zes, acht, soms zelfs 12 tot 15 stuks. In elk kooitje zit een vink, van dag- en zonlicht afgesloten door middel van een stuk doek rondom zijn kerker. Vroeger werden deze ongelukkige diertjes de oogen dichtgeschroeid. Sinds een provinciaal verbod daaraan een eind heeft gemaakt (het blijkt elders nog wel voor te komen), hebben de „Vogelliefhebbers” dit er op gevonden als surrogaat van het blind maken. Tijdens het zangseizoen worden, in kroegen, des Zondags de wedstrijden gehouden, meestal om geldprijzen. De vink, die in een bepaald tijdsverloop de meeste slagen laat hooren, maakt zijn eigenaar gelukkig met den eersten prijs. Ziedaar het armzalige vermaak dezer vinkenclubs.

Dit is intusschen nog niet alles. De liefhebberij dezer clubs is voornamelijk gebaseerd op klandestiene vangst, want overal worden in Zuid-Limburg aan boschranden en in boomgaarden de nog voorkomende vinken weggevangen, zonder vergunning, in verboden tijd en met verboden vangmiddelen, namelijk lijmroeden. Deze „vogelliefhebbers” ontzien zich niet, tijdens de broedperiode de best zingende mannetjesvinken op te sporen en buit te maken. Het gevolg van deze schandelijke methode is, dat aldus ook de legsels, somtijds zelfs nesten met jonge vogels verloren gaan, daar het van haar verzorger beroofde vrouwtje het broedsel in den steek laat. En verder een duidelijke verarming van het schoone Limburgsche landschap, afgezien nog van het benadeelen van land- en tuinbouw, daar ook vinken in voorjaar en zomer insecteneters zijn en hun jongen uitsluitend met insecten voeden.

„In 1935 heeft een poging van de Limburgsche Vereeniging voor Dierenbescherming (afdeeling V.D.B.) tot beteugeling van dezen misstand niet tot het gewenschte resultaat geleid. Zij stuitte af op verzet van de Provinciale Staten, hoewel Ged. Staten bereid bleken, voorzieningen te treffen. Toen ons nu bleek, dat het kwaad zich nog verder uitbreidde en ook buiten de mijnstreek vinkenclubs werden opgericht, besloten wij in den winter 1936/37 tot een nieuw optreden, in samenwerking met de hoofdbesturen der Nederl. Vereeniging tot bescherming van Dieren en den Bond van Politie-ambtenaren tot bescherming van Dieren. Allereerst werd in Februari 1937 een gemeenschappelijk request gericht tot den Commissaris der Koningin, waarin de volgende maatregelen in overweging werden gegeven:

- a. een provinciaal verbod van het houden van vogels in geblindeerde kooien, waardoor gevangen vogels niet rechtstreeks van dag- en zonlicht kunnen profiteren;
- b. het uitlokken van gemeentelijke verbodsbepalingen tot het houden van vinkenconcoursen of wedstrijden.”

De heer Tolsma heeft in Mei 1937 een onderzoek ingesteld in de mijnstreek naar vinkenstand en vinkenclubs. Hij komt tot de slotsom dat in de verschillende vinkenclubs tienduizend vinken